

Radicum Ireos 3 ij.

Hyslopi

Prassii ana 3 j.

Myrrhæ rubeæ

Croci ana 3 β.

Cum mellis quantitate sufficienti fiat Lo-
hoch.A d asthma & tussim antiquam valet:
humorem enim crassum tenuat.

LENITIVA

ET SOLUTIVA.

Flores Casia fistulæ solutiva.

℞. Cannas seu siliquas Casiæ ponderosas,
& quæ non resonant concussæ : aperi eas,
& contentam in eis pulpam seu medullã
cum laminis & seminibus suis diligenter
evacua : exempta proiice super inversum
& angustum cribrum, setis equinis con-
textum. Cribrum deinde pone supra bul-
lientis aquæ vaporem, & averso cochlea-
ris convexo Medullam Casiæ hinc & inde
ducito, ut per cribrum paulatim excerna-
tur: & si quid excrementum est, aut penetra-
verit, confestim subinde auferro, ne plus
quam necesse est de vapore imbibat: idq;
tamdiu facito, donec quantum voles, col-
legeris. Porro cū necessitas requirit, sem-
per

per recentes exprime Casia flores. repositi enim acescunt.

Si quis Casia flores sive pulpam magis solutivam reddere voler, in bullientem aquam proiciat folia Persici, aut flores Persici, & Prunellorum silvestrium, aut omnia hæc simul. horum enim vapor & distillata aqua solvit alvum, [sed debilibus ventriculis non convenit.]

Mundificat sanguinem, & compescit omnem acuitatem, & sedat sitim, & proprie cum succo Endiviae aut Taraxaci, depurato secundum artem. Mundificat stomachum, & educit choleram & phlegma, sine nocumēto & excessu. caret enim mordicatione. Et lenit pectus & guttur, ac resolvit apostemata acuta in eis. Et confert calefactioni renum, sumpta cum diureticis & infusione Glycyrrhizæ; & prohibet generationem lapidis in eis; & confert febribus calidis.

Diacasia cum Manna.

℞. Prunorum Damascenorum ℥ ij.

Florum Violarum m. j. β.

Aquæ fontanæ ℥ xvii.

Bulliant secundum artem usque ad medietatis consumptionem: Cola; & in colatura dissolve

Pulpæ Casia ℥ vj.

Pul.

Pulpæ Tamarindorum ℥ j.
 Mannæ optimæ Calabrinæ ℥ ij.
 Syrupi Violarum ℥ iiij.
 Sacchari Candi Sacchari Penidii ana ℥ j.
 Sacchari Violati ℥ iiij.

Confice secundum artem.

*Pulpa Tamarindorum fit ut Pulpa Casia, sive
 flores Casia.*

EST pro delicatis, qui habent stypti-
 cum ventrem. non enim est ingrati saporis,
 nec molesta, sed salubris; lenit viscera,
 subducit alvum, purgat choleram, &
 mitigat febres.

Casia extracta sine foliis Senæ.

℞. Pruna numero xij.
 Violarum m. j.
 Hordei mundi Anisi Polypodii
 Seminis Carthami ana ℥ v.
 Capillorum Veneris Thymi
 Epithymi ana m. β. *
 Passularum exacinarum ℥ β.
 Seminis Foeniculi ℥ ij.
 Seminis Portulacæ
 Seminis Malvæ ana ℥ iiij.
 Glycyrrhizæ ℥ iiij.
 Fiat horum decoctio in sufficienti quan-
 titate aquæ: colentur; in colatura dissolve
 Pulpæ Casiæ ℥ ij.
 Pulpæ Tamarindorum ℥ j. *

Cin-

* Cinnamomi ʒ ij.

Sacchari optimi ꝑ j.

Coquantur ad perfectionem secundum
artem.*Casia extracta cum foliis Senæ.*℞. Confectionis Casiæ extractæ sine fo-
liis Senæ ꝑ ij.

Pulveris foliorum Senæ ʒ ij.

Misce secundum artem.

FACILE solvit: lenit asperitatem in-
testinorum: remouet stypticitatem, &
ventris onus subducit, & morbis chole-
ricis & melancholicis auxilia præbet.*Casia extracta pro clysteribus.*℞. Violarum [*id est, florum Violarum*]Violaris [*id est, foliorum Violarum*]

Malvæ Mercurialis Betæ

Parietariæ ana m. j.

Fiat horum decoctio in sufficienti aqua,
cuius beneficio Casia extrahatur, & can-
næ eius interius laventur. Deinde℞. Pulpæ Casiæ cum hac decoctione ex-
tractæ & ad spissitudinem coctæ ꝑ j.

Sacchari ꝑ j. β.

Coque ad perfectionem secundum ar-
tem. Quidam addunt Diacridium, sive
Scammoneam. Sed hoc nemo faciat in-
sciis Doctoribus Medicis.

PARIETARIÆ, videlicet vera, qua circa materias & muros nascitur, sub sillicidiis terrarum; & non silvestris istius herba lutea floribus. qua dicitur Germanice Tag vnd nacht.

EST lenitiva ventriculi, & lienis, & est medicina pro delicatis, carens acuitate & mordicatione, & omni excessu lædente.

Electuarium Lenitivum.

℞. Passularum enucleatarum \mathfrak{z} ij.
 Adianti nigri Violarum
 Hordei mundi ana m. j.
 Iuiubas Sebesten ana num. xx.
 Glycyrrhizæ \mathfrak{z} β .
 Prunorum enucleatorum
 Tamarindorum ana \mathfrak{z} vj.
 Fol. Senæ Polypodii ana \mathfrak{z} ij.
 Mercurialis m. j. β .

Decoquantur secundum artem in sufficienti aqua: cola; & in colatura dissolve
 Pulpæ Casiæ Pulpæ Tamarindorum
 Pulpæ Prunorum Sacchari optimi
 Sacchari Violati ana \mathfrak{z} vj.
 Pulveris Senæ \mathfrak{z} iij. \mathfrak{z} iij. β .

Confice secundum artem.

ADIANTUM nigrum, est Capillus Veneris verus, qui Lugduno affertur.

VSUS eius est in febribus humoralibus & pleuresi, lenit enim & mollit intestina,

testina, & delet eorum stypticatatem: facile solvit sine molestia & læsione choleram phlegmaticam & melancholicam.

*Electuarium Lenitivum de Manna
Nicolai Alexandrini.*

Rz. Capillorum Veneris

Scolopendriæ [hoc est, Ceterach vocata]

* Hepaticæ [hoc est, Lichenis] ana ζ iiij.

Seminis Cucurbitæ Seminis Citrulli

Seminis Melonis Sem. Cucumeris

Violarum ana ζ j.

Pruna Damascena num. xx.

Coquantur in aqua ad dimidias, deinde percolentur cum expressione: in colato dissolvantur

Mannæ optimæ puræ

* Sacchari Violacci

* Pulpæ Casiæ recens extractæ ana ζ iiij.

* Tamarindorum

Sacchari Rosacei ana ζ j.

Sacchari albissimi l' iiij.

Concoquantur ad mellis consistentiam: postremo species sequentes iniiciantur:

Nucleorum Seminis Melonis

Seminis Cucumeris Seminis Cucurbitæ

Seminis Citrulli Florum Violarum

Florum Nymphææ Seminis Lactuæ

Seminis Scariole

* Seminis Portulacæ ana ζ j.

Rha-

Rhabarbari electi

Foliorum Senæ ana ζ j. ζ j. *

His accurate commistis & subactis, conficiatur electuarium. *

VTILE est ad purgandum sanguinem, ad choleram reprimendam & melancholiam: valet etiam ad hepar calefactum; & corpus uniuersum perpurgat.

Electuarium de Sebesten D. Bartholomai Montagnane.

℞. Sebesten sine nucleis

Prunorum siccorum enucleatorum

Tamarindorum ana ζ v.

Aquæ Violarum ℥ j.

Aquæ Ireos

Aquæ Anguriæ ana ζ vj. A

Succi Mercurialis depurati ζ iiij. *

Penidiarum ζ iii. *

Diapruni simplicis ℥ j. β.

Nucleorum seminis Cucurbitæ *

Cucumeris Melonis

Citrulli ana ζ j. *

Diagridii ζ iiij. β. *

Caro sive pulpa Sebesten, Prunorum & Tamarindorum minutissime teratur, & cum aquis extrahatur. Semina vero minutissime incidantur, & reliquis misceantur: & fiat secundum artem Electuarium.

ANGURIA est Melon magnus, vividus,

I alio

alio nomine vocatur Albateca, sive Batega, & Melon Indicus. Quidam per aquam Angurie intelligunt succum eius, & non male. nam hic magis alvum lenit.

P. C. SCHOL.

A [Aqua Angutia.] Anguriam esse Melonem seu fructum magnum, ex viridi & sub pallido foris interstinctum, sive variegatum anguis modo, unde illi nomen, oblongum, inspidum, cum la-vore, semine maiusculo, rubro, una cum Francisci Alexandrini Apolline existimo, & falli Euchsium dico.

CONFERT febribus cholericis interpolatis, & continuis puris, & sedat acuitatem febrium, sitim & vigilias, & etiam amaritudinem remouendo, & educit materias acutas à viis urinalibus & vesica.

*Medulla sive Pulpa Prunorum,
aut Diaprunum simplex.*

R. Prunorum magnorum acetosorum & vinosorum quantitatem, quam volueris; & exemptis nucleis in fictili vitreato magno coquito: deinde per cribrum setaceum exprimito: expressam pulpam iterum lento igne ad perfectam & iustam spissitudinem coquito, & sine Saccharo reponito.

Porro si medullam Prunorum laxativam

vam requiris, ex dulcibus Prunis, aut Prunis Hungaricis magnis exiccatis conficito.

Medulla Prunorum vinosorum calorem & sitim in febribus mitigat: & melius est ut conservetur sine Saccharo, Cerasorum modo inspissata.

Diaprunum compositum, non laxativum
D. Nicolai.

R. Prunorum Damascenorum electorum [sive Hispanicorum] num. centum.

Coquantur in modica aqua, donec emoliantur: excola: deinde decoctum eorum privatim repones; ipsa vero pruna super inversum & vasi impositum cribrum ponantur, & manibus hinc & inde ducantur, & premantur, donec omnis eorum pulpa penetraverit, & cutis cum nucleis tantum remaneat. Collectam deinde pulpam, & excolatum eorum decoctum, in quo bullierit Violarum $\zeta\beta$, lento igne ad spissitudinem coquito. Melius esset, si Prunorum pulpa per se inspissaretur, & si cum decocto Prunorum & Violarum Pulpa Tamarindorum extraheretur.

Deinde cum inspissaveris,

R. Pulpæ inspissatæ ℞ j.
Sacchari clarificati ℞ ij.
Pulpæ Tamarindorum

℞ 2

Pul.

Pulpæ Casiæ ana ʒ j.

Agita omnia simul supra ignem : deinde insperge subsequen-
tium specierum
pulverem:

℞. Santali albi Santali rubri

Spodii Rhabarbari

Cinnamomi ana ʒ iij.

Rosarum Violarum

Seminis Portulacæ Seminis Scariolæ

Seminis Berberis Succu Glycyrrhizæ

Triagacanthæ ana ʒ ij.

Seminis Cucurbitæ Seminis Cucumeris

Seminis Citrulli

Seminis Melonis ana ʒ j.

Confice secundum artem.

Dicitur etiam hæc confectio Diadama-
scenum, à Prunis Damascenis, quæ capit.

Quidam ponunt Prunorum non num-
centum, sed l j. verum male. nam ex Ni-
colao Alexandrino omnes alii hanc com-
positionem desumpserunt.

Quædam exemplaria non habent Cin-
namomum : sed Nicolaus Alexandrinus
idipsū ponit: & nisi ingrederetur Cinna-
momi pondus, confectio hæc esset man-
ca. nam Nicolaus Alexandrinus scribit
totam confectioñe habere l iij. & ʒ. & sic
est: Impressi tamen codices mendosi sunt.
habent enim ʒ ij. & ʒ. Ita pro cifra 3.
posuerunt 2. facili errore, non tamen con-
donando.

Nico-

Nicolaus Alexandrinus non ponit semen Cucumeris, nam si posuisset, dixisset confectionem habere ℞ ij & ℞. & ℞ j. Itaque hac ℞ j. seminis Cucumeris, adiecta est à posterioribus: nihil tamen refert, cum potius conducatur.

Per semina Cucurbitæ, Cucumeris, &c. debet intelligi exempta eorum medulla. Idque semper intelligendum est, cum pulveres horum seminum ingrediuntur in confectiones quasunque.

P. C. SCHOL.

Cinnamomi.] Cinnamomum ex hoc medicamento erronee reiecit Fuchsius, cum vetera plurima exemplaria id contineant: quod rationibus etiam constare, demonstrari posset.

DATUR acutas & peracutas [febres] patientibus, & maxime Cassoni & Syncho; in principio, & in augmento & statu ægritudinis. Et sine Diacridio potest exhiberi in omni hora diei: cum Diacridio vero, in aurora matutinali, & cum cautela, quoniam est solutivum forte.

Diaprunum compositum laxativum,
[seu solutivum] D. Nicolai.

℞. Diapruni non laxativi adhuc recentis
& calidi ℞ iiij.

Scammoneæ præparatæ ℞ ij.
Misce, & repono.

I 3

Dis-

Diacatholicon Nicolai.

℞. Pulpæ Casiæ fistulæ
 Pulpæ Tamarindorum
 Senæ mundatæ ana ℥ ij.
 Rharbarbari Violarum Polypodii
 * Anisi ana ℥ j.
 Penidiarum
 * Sacchari Candi ana ℥ j.
 Glycyrrhizæ Seminis Cucurbitæ
 Seminis Citrulli
 Seminis Cucumeris
 Seminis Melonis ana ℥ ij.

Conterenda conterantur, & seminum
 quatuor maiorum nuclei incidantur: po-
 stea omnia simul conficiantur cum sub-
 sequenti syrupo:

* ℞. Polypodii ℥ iij.
 Coquantur in aqua cælesti q. s. addendo
 Sacchari optimi ℞ ij.

*Nicolaus Alexandrinus hanc confectionem vo-
 cat Catholicum, è quo desumpta est: is paulo ali-
 ter eam describit: sed quia impressum Nicolai
 exemplar in hac confectione valde mendosum est,
 malui ex concordi aliorum traditione hanc ad-
 scribere.*

CONFERT acutis & peracutis mor-
 bis. emollit enim, alterat, roburque ad-
 dit iccinorosis & lienosis.

Ele-

*Electuarium Indurum maius**D. Mesue.*

℞. Cinnamomi Garyophyllorum
 Spicæ Indicæ Rosarum
 Cassiæ lignæ veræ [aut succedanei eius]
 Macis
 Cyperi [videlicet rotundi] ana ʒ iiij.
 Santali Citrini ʒ ij. β.
 Ligni Aloës
 Nucis moschatæ ana ʒ ij. *
 Turbith optimi ʒ l. [id est, quinquaginta]
 Sacchari
 Penidiarum ana ʒ xx.
 Galangæ
 Cardamomi maioris
 Cardamomi minoris Afari
 Mastiches ana ʒ j. β.
 Diagridii ʒ j. ʒ iiij.
 Omnia terantur, & cum oleo Amygdalino dulci fricentur, & cum subsequenti syrupo conficiantur:
 ℞. Succi Cydoniorum
 Succi Granatorum Succi Apii
 Succi Fœniculi, omnium depuratorum
 ana l β.
 Mellis despumati optimi l iiij. ʒ iiij. A
 Decoquantur succi cum melle ad spissitudinem iustam, secundum artem.

I 4

P. C.

A P iij. ꝛ iij.] *Cum Mellis triplum ad reliquorum pondera Cordus plerumque requirat, hic Mellis P iij. ꝛ. posuerat, ingredientia Sacchara pulveribus ceteris connumerans; quod alicubi tamen non effecit. Itaque num Sacchara pulveribus sint annumeranda, ut ea ratione Mel quoque triplicandum sit, nihil hic Fuchsius, nihil Desse-
nius, nihil Apollo fatu dignum; ut nec in Amygdala, Pineas, Dactylos recipientibus medicamentis; cum alioquin futilibus interdum paginas repleant. Ceterum (ut hic id obiter dicam) huius iam narrati dubii, Diaphænicon admodum est controversum, decisio incerta.*

EXCREMENTA humorum, maxime pituitosorum ac putridorum, è ventriculo & aliis nutritoriis instrumētis educit: crassos in iis etiam flatus dissolvit, malaque hinc nata sanat; verbi gratia, inflationem ventriculi, colicos & renum dolores.

Electuarium Indum minus
D. Mesue.

A ℞.	Turbith optimi	ꝛ	vj.
	Sacchari tantundem	Macis	
	Garyophyllorum	Piperis	Zingiberis
	Cinnamomi electi		

Car.

Cardamomi maioris

Nucis moschatae ana ʒ viij.

Scammoneæ correctæ ʒ xij.

Mellis optimi despumati triplum, hoc
est l' ij. ʒ j. ʒ j. *

P. C. SCHOL.

Turbith ʒ vj.] Mihi, Dessennio, aliisque A
videtur Cordus hic mutilus, Turbith tantum sex
drachmas huic medicamento indens, centū drach-
mas in Mesue scriptum fuisse dicentibus multis.
Ego vero cum nulla ratione centum drachmas ad-
mittere queam, medicamenti inscriptionis ratione
habita, qua Indū minus appellatur, vix quinquaginta
drachmas admittendas esse concedere pos-
sum, ut in Indo maiori: ni in ambabus idem
Scammoneii pondus citra controversiam cerneretur.
De decem tantum drachmis aut duodecim,
deque viginti quinque drachmis legentibus quibus-
dam exemplaribus nunc nihil dico. Tanta est hoc
in pondere hic varietas.

Interim si Turbith pondus (præter Cordi men-
tem) augetur, augenda quoque erit, pro triplicia-
tis ratione, mellis quantitas.

HABET intentionem maioris.

Confectio Hamech maior

D. Mesue.

ʒ. Myrobal. Citrinorum ʒ iiij.

Chebulorum Indorum

I ʒ

Rha-

Rhabarbari ana ξ ij.

Agarici Colocynthis

Polypodii quercini ana 3 xvij.

* Absinthii Thymi

* Senæ ana ξ vj.Violarum ξ xij.Epithymi ξ ij.

Anisi Fœniculi

Rosarum ana ξ vj.

Succi Fumi terræ P j.

Pruna num. lx.

Passularum maiorum enucleatarum ξ vj.

Infundantur omnia in seri quantitate
sufficiente, & ponantur in vitreato vase
angusti orificii, bene obturato, & dimit-
tantur per dies quinque, [aut tres potius.]
Postea ad ignem ferveant una atq; altera
ebullitione: deinde colentur. In parte
colaturæ dissolve

Pulpæ Cassiæ ξ iiij.* Pulpæ Tamarindorum ξ v.Mannæ ξ ij.

Agitentur simul, & adiiciatur

* Sacchari in altera colaturæ parte clarifi-
cati P j. β .

Coquantur simul ad mellis spissitudi-
nem: deinde aspergatur subscriptarū spe-
cierum pulvis:

Scammonæ bonæ ξ j. β .

Myrobal. Citrinorum Chebulorum

Indorum ana ξ β .

Belle.

Bellericorum Emblicorum

Rhabarbari

Seminiſ Fumi terræ ana ʒ iij.

Spicæ Nardi Indiçæ

Aniſi ana ʒ ii.

Confice ſecundum artem.

MORBIſ omnibuſ ex flava bile & pituita ſaſſa natiſ, nempe impetigini, ſcabiei, elephantix & cancro ſuccurrit. In ſumma, omni ſœditati cutiſ à bilioſiſ, & aduſtiſ humoribuſ procreatæ convenit. [Melancholicis quoque utiliter datur.]

*Confectio Hamech minor**D. Meſua.*ʒ. Myrob. nigrorum [*id eſt, Indorum*]

Chebulorum

Epithymi ana ʒ l.

Fumi terræ Abſinthii ana ʒ xx.

Thymi Calaminthæ

Polypodii quercini

Agarici Glycyrrhizæ

Büglöſſæ ana ʒ x.

Stœchados Arabicæ

Chamædryos [*videlicet vera*]Chamæpityos [*id eſt, Iva moſchata*]Bedeguatiſ [*eiuſ loco ſume Carduum benedictum*]

Aniſi ana ʒ v.

Piuna Iuiubas

I 6

Sebe-

Sebesten ana num. LXX.

Passularum enucleatarum ꝑ j.

* Decoquantur in aqua sufficienti usque ad tertias. Colentur, & colaturæ addantur Sapæ ꝑ ij.

Mellis despumati ꝑ j.

Scammonæ correctæ ꝛ ij.

Coquantur lento igne usque ad mellis spissitudinem.

PURGAT Melancholiam, & ufos humores alios: ob id confert mania, melancholia, vertigini, oblivioni, & vititiis cutis, qualia sunt psora, id est, scabies, morphæa, cancer, elephantia, impetigo, & morbus Gallicus.

Diaphœnicon D. Mesua.

ꝛ. Dactylorum Hieron enucleatorum, ac tribus diebus in aceto maceratorum ꝛ ij ꝑ ij.

Penidiarum ꝛ j. ꝑ j.

Amygdalorum [dulcium] ꝛ v.

Turbith ꝛ v. ꝑ ij. ꝑ.

* Scammonæ [i. Diagridii] ꝛ ij. aliis ꝛ iij. ꝑ ij.

* Zingiberis Piperis longi

Foliorum Rutæ

Cinnamomi Macis Ligni Aloës

Anisi Fœniculi Danci

Galangæ ana ꝑ j. ꝛ v.

A Mellis despumati triplum, hoc est, ꝑ j. ꝛ ij. ꝛ vj.

Fiat

Fiat secundum artem electuarium.

P. C. SCHOL.

Mirum est in hoc tam frequentis usus, tamque dubiosa atque difficilis compositionis medicamento, adeo ut etiam à duobus Pharmacopœis vix eodem concinnetur modo, mirum, inquam, hic sileat, nihilque scribi dicere (ut Euchsium sileat) Francisc. Apollinem, eundemque tam insipidum esse, ut quid per Amygdala absolute hic posita, intelligendum; quantum Scammonii (nam admodum à versa est lectio) quantum Mellis, in quo hoc loco grandior, quam in quovis alio medicamento, cardo versari deberet, sumendum sit, nihil Apolline dignum proferat, aut ridicula indicet atque scribat: cum tamen plurimis locis, verborum ac vocum inanimum multas myriades temere ac futiliter effundat. Quoniam vero (quantum ad Mellis quantitatem attinet) se neq; hic universali regula abuti velle dicat Franciscus: per quam si Mellis triplum intelligat, nonne libra novem Melis hic sumenda erunt, admodum à tribus procul? Num igitur ad auctoris mentem compositionem hanc se restituisse, ut inquit, gloriari debet? Hunc itaque, hunc Apollinem consulat Pharmacopœus oportet, ut radiis eiusdem illuminatus (nam undique fere est sibi similis) unde quaque etiam cacuetat atque exorbitet.

Febribus compositis & diuturnis auxiliatur. Bilem enim flavam & pituitam ducit, Colicis cruciatibus mirifice confert.

I 7

item

item doloribus ventriculi, & aliis malis
ex crudo humore ortis.

Diaphænicon in forma solida.

℞. Dactylos infusos in aceto tribus die-
bus ac noctibus numero vj.

Seminis Ligustici ℥ ij.

Pineorum nucleorum

Amygdalorum dulcium ana ℥ xv.

Turbith ℥ xij.

Diagridii ℥ xj.

Sacchari Candi ℥ ij.

Piperis longi Zingiberis

Foliorum Rutæ

Cinnamomi Macis Fœniculi

Anisi Dauci Galangæ

Ligni Aloës ana ℥ j.

℞ Sacchari P j.

Fiat confectio in rotulis, secundum ar-
tem.

*Ista confectio solida Diaphænicam plerisque
medicis est usus.*

P. C. SCHOL.

℞ P j.] *Mutilum in hac Sacchari quantitate
esse Cordum, si ad præcedentis Diaphænici,
aliasve cum Saccharo paratorum medicamen-
torum rationes contuleris, necesse est; Typogra-
phi forsam vitio. In eandem nihilominus nas-
sam satis imprudenter, immo pueriliter ceci-
dere*

*dere Euchsims & nonnulli alii: ita cacus caco duce
labitur.*

Diasena D. Nicolai.

℞. Senæ ℥ iij.
 Avellanas tostas num. l.
 Serici tosti ℥ ij.
 Lapidis Armeni loti ℥ j.
 Lapidis Lazuli loti ℥ iij.
 Sacchari ℥ vj.
 Cinnamomi ℥ j.
 Garyophyllorum Galangæ Pipetis
 Spicæ Nardi Indicæ Ocyמי
 Foliorum Garyophyllorum
 Cardamomi
 Croci Zingiberis Zedoariæ
 Florum Rorismarini
 Macropiperis ana ℥ ij.
 Mellis despumati ꝑ ii.

LAPIS Armenus, est similis lapidi Lazulo, sed non est tantopere caruleus, sed magis viridis.

FOLIA Garyophyllorum sunt similia foliis Lauri, & odorem atque saporem habent Garyophyllorum: eorum loco sume Garyophyllos ipsos.

Succurrit melancholicis, mania vexatis, & quartana tristitiaque affectis, lienosis, & omnibus malis ex atra bile procreatis.

Bene-

Benedicta laxativa D. Nicolai.

℞. Turbith electi
 Sacchari ana ʒ x.
 A Diagridii Esulæ Hermodactylorum
 Rolarum ana ʒ v.
 Garyophyllorum
 Spicæ Nardi Indicæ
 Zingiberis Croci
 Saxifragiæ Macropiperis
 Amomi [*sumatur Acorus verus eius loco, vel
 Calamias aromaticus.*]
 Cardamomi minoris Seminis Apii
 Salis Gemmei Galangæ Macis
 Carvi Fœniculi Seminis Asparagi
 Seminis Rusci [*id est, Brusci*]
 Granorum solis [*id est, Milii solis*] ana ʒ j.
 Mellis despumati optimi triplum, hoc
 est, ℞ j. ʒ v. ʒ v.

Confice secundum artem

*Per semen Asparagi & Rusci intellige carnem
 & pulpam eius reiectis nucleis ossis.*

P. C. SCHOL.

A Esulæ.] Nullo pacto placent Eufhsii aliorum-
 que sententia, hic Esula x. esse sumendas arbi-
 trantium, etenim cum Cordo ʒ v. sufficere bona
 ratione dico. Brevis undique esse cogor.

HUMORES pituitosos, potissimum
 ad articulos decumbentes, elicit. A reni-
 bus quoque & vesica purgat.

Electua.

*Electuarium Eleſchof, ſive Epifcopi
D. Meſue.*

℞. Scammonæ Antiochenæ [vel Dia-
gridii]

Turbith optimi ana ʒ vj.

Garyophyllorū Cinnamomi Zingiberis

Myrob. Emblicorum Nucis moſchatae

Polypodii ana ʒ ij. β.

Sacchari ʒ vj.

Mellis deſpumati triplum, id eſt ʒ x. ʒ j.

P. C. SCHOL.

Sacchari ʒ vj.] *Præter exempla ex Meſue,
præterque rationes, Fuchſius & Franciſcus A-
lexand. hic ʒ vj. legunt.*

BILEM flavam & pituitam elicit: flat-
tus quoque expellit: doloribus articulo-
rum, lateriſque prodeſt, itemque colicis
cruciatibus: ad renes etiam & veſicam de-
cumbentes humores expurgat.

Electuarium de Pſyllio D. Meſue.

℞. Succu Bugloſſæ domeſticae

Succu Bugloſſæ agreſtis Succu Endiviæ

Succu Apii, omnium coctorum & deſpu-
matorum ana ꝑ ij.

Succu Fumi terræ ʒ iii.

In quibus macerentur per xxiiij. horas
ſubſequeantia:

℞. Cu-

210 L E N I T I V A,

℞. Cuscutæ Anisi Senæ ana ℥ β.
Capilli Veneris m. j.

A Afari ℥ iiij.

Spicæ Nardi Indicæ ℥ ij.

Bulliant aliquantulum, adiiciendo
Violarum ℥ iiij.

Epithymi ℥ ij.

Hæc postquam modice bullierint, co-
lentur : & colaturæ iniiciantur
Psyllii seminis integri ℥ iiij.

Macerentur per xxiiij horas, singulis
horis agitando : deinde sume expressæ à
Psyllio mucilaginis P. iiij.

Sacchari albissimi P. ij. β.

Coquantur lento igne ad perfectionem,
addendo pulveris

* Trochiscorum Diarhodon
de Spodio

de Rhabarbaro ana ℥ j.

de Berberis ℥ β.

* Scammonii in Cytonio malo cocti ℥ iiij.

Confice secundum artem.

Per Buglossam domesticam potes intelligere
Braginem, vel magnam illam Italicam Bu-
glossam.

P. C. SCHOL.

A Afari ℥ iiij.] Sic legendum esse, rite quoque
Euchsius monet. Cordus enim, Afari, Spicæ
ana ℥ ij perperam hic legebat.

FLAVAM bilem evocat, febribus ar-
dentibus & curatu difficilibus auxiliatur:

ut

ut & dolori capitis, vertigini à bilioforum humorum evaporationibus procreatis, morbo regio, & iccori supra modum calefacto.

Electuarium Rosarum D. Mesue.

℞. Succu Rosarum rubearum perfectarum
℥ iii.

Sacchari Tabarzeth [*id est, albi*] ℥ j. β.

Mannæ puræ & recentis ℥ vj.

Scammonæ Antiochenæ ℥ j. β.

Coquantur sensim ad ignem molliissimum, dum ad mellis consistentiam usque densescant: deinde insperge

Trochiscorum de Spodio ℥ j.

Trochiscorum de Berberis ℥ iiij.

Galliæ moschatæ veræ

Croci ana ℥ ij.

Reponatur in vase vitreo.

EST cholagogum clemens: ob id salubre biliosis affectibus, arthritidi calidæ, cephalalgia calidæ, vertigini, oculorum dolori, ictero.

*Electuarium de Succo Rosarum
D. Nicolai.*

℞. Succu Rosarum rubratum

Sacchari albissimi ana ℥ j. ℥ iiij.

Diagridii ℥ j. ℥ iiij.

San-

Santali rubi Santali albi
 Santali citrini ana ʒ vj.
 Spodii de Ebore ʒ iiij.
 Caphuræ ʒ j.

Succus Rosarum cum Saccharo ad iustam consistentiam coquatur, deinde trita species adiiiciantur.

Hæc compositio potest fieri in forma solida.

Expellit flavam bilem citra molestiam: ad morbos articulorum ex biliosis & calidis humoribus natos, ad febresque tertianas confert.

Diaturbith cum Rhabarbaro
D. Montagnana.

R. Turbith optimi
 Hermodactylorum ana ʒ j.
 Rhabarbari ʒ x.
 Diagridii ʒ iiij.
 Santali albi Santali rubri Violarum
 Zingiberis ana ʒ j. β.
 Mastiches Anisi Cinnamomi
 Croci ana ʒ β.
 Sacchari albißimi triplum, hoc est P j.
 ʒ iiij. ʒ iiij.

Potest fieri in liquida & solida substãtia.
 Est Cholagogum, Phlegmagogum, & Melagogum. [Verminosis & hydropicis utile.]

Dia-

*Diatribith minus D. Petri de
Tusignano.* *

℞. Turbith optimi ℥ j.
Diagridii
Zingiberis ana ℥ iiij.
Cinnamomi
Caryophyllorum ana ℥ ij.
Galangæ Piperis longi
Macis ana ℥ j.
Sacchari albissimi ℥ viij. ℥ v.

EDUCIT phlegmaticos humores, &
purgat, & calefacit.

*Diatribith minus Zezaris, ex Mesue **
cap. de Turbith.

℞. Turbith albi & gummosi ℥ x.
Zingiberis ℥ v.
Maltiches ℥ iiij.
Sacchari albissimi ℥ vj. ℥ vj.
LEVITER purgat phlegma a stomacho.

Diacarthamum D. Arnoldi A
de Villanova.

℞. Specierum Diatragacanthi frigidi ℥ β.
Pulpæ Cytoniorum ℥ j.
Médullæ seminis Carthami ℥ iiij.
Zingiberis albi ℥ ij.

Dia-

Diagridii ℥ ij.

B Turbith ℥ vj.

* Mannæ granatæ ℥ ij.

Mellis rosati colati ℥ j.

* Hermodactylorum ℥ iiij.

Sacchari albissimi ℥ x. ℥ iiij.

Fiat in liquida substantia.

Cum autē species reservare volueris, mel rosatum non convenit addere.

PULPA sive caro Cytoniorum hic requiritur exsiccata.

P. C. SCHOL.

A Diacarthamum.] Cum apud diversos auctores diversimode legatur Diacarthami descriptio, atque hanc quoque ab Arnoldi variare dicat Franciscus Alexander; Arnoldo tamen hanc acceptam seremus, tantisper dum eiusdem genuinam descriptionē Franc. Apollo in Arnoldi nobis libris demonstraverit. Interea quoniam hanc utilem repererint multi, eam conficere Officina possunt.

B Mannæ ℥ ij.] ℥ ij. hic legi debere vel pueri animadvertent, ita ut à tot tantisque viris (qui alioquin se satis emuncta naris esse putant) id non esse olfactum, stupeſcam. Sed innumera huiusmodi hocce in libello restituta conspicias, ab aliis ne cogitata quidem; quorum rationes in aliud tempus servamus.

PRODEST in evacuatione cholerae & phlegmatis.

Hiera

Hiera Picra simplex D. Galeni. A

℞. Cinnamomi
 Xylobalsami [aut succedanei eius]
 Asari Spicæ Nardi Indicæ Croci
 Mastiches Chiæ ana ℥ vj.
 Aloës non lotæ ℥ c.
 Mellis despumati ℥ iij. ℥ iij.

Cum hæc confectio magis confortativa quam solutiva esse debeat, cum aloë lota conficienda est.

P. C. S C H O L.

Vt ex ipsissima Galeni mente confectio hæc præparetur, qualique modo à peritis medicis hodie confici iubetur, Croci ℥ v. & Aloës ℥ xc. tantum imponenda sunt.

CONTRA biliosos, putres, marcidosque humores, qui ori ventriculi insederunt, remedio est; item iis quorum faciē pallor decoloravit: iis quoque quorum oculis obiectæ culicum aut pilorum imagines obversantur. Alvi recrementa mediocriter movet, ad iecur usque progrediens: lædit quibus iecur calidius exhibet negotium; & stomachum iuvat.

Hiera picra cum Agarico.

℞. Specierum Hieræ simplicis sine Aloë
 Aga-

Agatici Trochiscati ana ʒ iiij.

Aloës non lotæ ʒ j.

Mellis despumati ʒ vj.

Hiera Picra composita D. Nicolai.

℞. Cinnamomi

Spica Nardi Indica

Crocī Schoenanthi Afari

Xylocasia

Xylobalsami

Carpobalsami

} quorum loco sumantur succedanea, ut supra.

Violarum Absinthii Epithymi Agarici

Rosarum Turbith Colocynthidis

A Mastiches ana ʒ ij.

Aloës non lotæ ʒ x. ʒ ij.

Mellis despumati ʒ viij.

P. C. SCHOL.

A Ana ʒ ij.] *Euchsius ana ʒ β. legi vult, Cordum reprehendens; cum in idem recidant: concluduntur enim simplicia omnia unico ana: & Aloës ad pondus omnium, legunt Nicolai exemplaria. Inanis itaque est Euchsii reprehensio.*

F A C I T ad diversas capitis, & aurium, & oculorum distemperantias: stomachū quoque optime purgat: affectiones hepatis emendat: splenis duritiem & densitatem emollit & extenuat. Renibus & vesicæ prodest, & matricis distemperantiam emendat.

Hiera-

Hieralogodium, seu potius Hieralogadii, D. Nicolai.

℞. Pulpæ Colocynthidis
 Polypodii ana ʒ ij.
 Euphorbii Polii montani minoris
 Cocci Gnidii ana ʒ j. ℞. ʒ vj.
 Absinthii
 Myrrhæ Troglodyticæ ana ʒ j. ʒ xij.
 Centauræ minoris Agarici
 Hammoniæ
 Fœlii [*aut succedanei eius*]
 Spicæ Nardi Indicæ Scillæ assatæ
 Diacridii ana ʒ j.
 Aloës Comarum Thymi
 Casiæ lignæ Chamædryos Bdellii
 Prassii ana ʒ ij. ʒ xiiij. A
 Cinnamomi Opopanacis Castorei
 Aristolochiæ longæ Leucopiperis
 Macropiperis Melanopiperis Croci
 Petroselinii Macedonici
 Sagapeni ana ʒ ℞.
 Hellebori nigri
 Hellebori albi ana ʒ vj.
 Mellis despumati triplum, hoc est ʒ x. *
 ʒ iiij. ʒ j. ʒ iiij.

*Quædam exemplaria habent Colocynthidis
 ʒ ij. sed maximo errore: nos itaque veram compositionem Nicolai Alexandrini sequimur, qui habet hanc proportionem.*

K

Coc.

B **Cocci Gnidii** debent esse 3 j. β. ḡ xij. s̄ Alexandrinum Nicolaurum sequi volumus impressum, qui habet 3 xvij. & hac compositio habet decimam partem Nicolai: itaq; s̄ 3 j. β. & ḡ xij. multiplicantur per decem, erunt 3 xvij.

Nota 3 ij. & ḡ xiiij. sunt decima pars drachmarum novem: in Nicalao autem Alexandrino impresso non novem, sed undecim legitur: sed hoc factum est vitio libravitorum, xj. pro ix. ponentium, quavis impressus codex pro xj. habeat 11. id est undecim per ciphras scriptum. Quod autem legendum sit ix. & non xj. indicat degradatio ponderis in tota hac confectione.

P. C. SCHOL.

A 3 ij. ḡ xiiij.] Fuchsius sinistre ex Myrepsō legit hic 3 j. tantum.

B **Cocci Gnidii** debent esse 3 j. β. ḡ xij.] In Nicol. Alex. non advertit mendam Cordus. Non enim 3 xvij. sed 3 xvj. legendum esse, & ratio & Myrepsus Fuchsi docent: quare in contextu 3 j. β. ḡ vj. recte à Cordo posita sunt, præter suam ipsius metæ estimationem.

EXTERMINAT diuturnas & inveteratas passiones, id est, maniam, & omnes melancholias atq; epilepsias. Scotomaticos, id est vertiginosos & spumantes, caducos, & qui sibi præmordent linguam, cephalgicos, hemicranicos, & qui ita vexantur ex capitalibus commotionibus,

ut

ut videantur quasi dæmoniū habere, qui
 appellantur spatici, data purgat, ne in-
 cendium aut lipothymiā generetur corpo-
 ri, quod suprascriptis passionibus subiacet;
 quibus invitis etiā medetur. Paralyticis &
 tremulis subvenit. Datur indigestis, cardi-
 acis, pleuriticis, hepaticis, splenicis. Elicir
 menstrua. Nephriticis, arthriticis, & ischiadicos
 sublevar: Venena & venenatas passiones &
 morsus admodum persanat: Lepras & varias
 zermas emendat. Est autem sine ullo periculo;
 neque alias molestias infert accipientibus:
 daturque de ea ter in mense pondus drachmarum
 trium, cum mulsæ cyathis iij. & salis cochleari.

Hiera Pachii, ex descript. Nicolai Alexandrini.

R̄.	Stœchados	Marrubii
	Chamædryos	Agarici
	Colocynthidis	ana ℥ i.
	Opopanax	Sagapeni
	Petroselin	Mali terræ
	Piperis albi	ana ℥ v.
	Cinnamomi	Spicæ Nardi
	Myrrhæ	Folii
	Croci	ana ℥ iiij.
	Mellis despumati triplū, id est ℥ cclxxxv.	
	qui faciunt ℥ iij. ℥ iiij. ℥ v.	
	Arida omnia in tenuissimum pulverem	
	℞ 2	tundi-

tundito. liquores vero, opopanaxem, sagapenum, electa & pura in mortario tundito. deinde in ferventi mortario cum melle despumato ferventi adhuc unito, ac reliquis miscero, cum omnino levigata fuerint. Cum vero mel ad dissolvendos hos liquores accipies, de supra scripta quantitate lumito, nihil addendo.

MALUM terra, id est, radix Aristolochia rotunda vera.

Scribonius Largus mirum in modum effert huius Hiera virtutes, quemadmodum etiam Marcellus. Itaque non abs re fuerit tuto ea uti, cum & nos eius efficaciam aliquoties experti simus.

* hæc nota significat Romanis scriptoribus denarium. Est autem denarius pondus Romanum, drachma paulo gravius. Nam drachmæ octo faciunt unciam, cum denarii septem constituent unciam: non raro tamen indifferenter pro drachma accipitur, sed male.

Compositio hæc sanat morbo comitiali correptos, furiosos, scotomaticos, cephalalgicos: facit ad depravatam in utramlibet partem. Ad Tetanum, & Cynicum spasmus, præcipue vero ad pectoris & lateris dolores prodest, ex qualibet causa factos sive latente & occulta, sive manifesta. Præterea nervorum tensionibus mirifice convenit: Prodest ad articulare morbum, ad spinæ totius & lumborum dolo-

dolorem. Duritias in mammis mulierum cum dolore consistentes, ex toto interdum sanat. Ad stomachicos evidenter convenit. Remediat enim eos quibus frequenter acefcit cibus, aut assidue nauseant, aut saliva abundant: præcipue vero Melancholicis benefacit, &c.

*Catharticum Imperiale D. Nicolai
Alexandrini.*

Rz. Diagridii

Sacchari ana ʒ viij.

Cinamomi Nardi

Saxifragiæ

Polypodii ana ʒ iiij.

Garyophyllorum

Zingiberis

Celticæ [id est, Spica Celtica]

Macropiperis Melanopiperis

Cardamomi

Amomi [eius vice sume nostrum Calamum aromaticum] ana ʒ iiij.

Mellis despumati ℥ j. ʒ iiij. ʒ viij.

SAXIFRAGIA, quam Græci describunt, mediam habet figuram, & magnitudinem inter Pulegium & Thymum. Germanice vocatur Stimpel, [aut Stimpoley.]

CAPUT optime purgat, os bene olens reddit: ex stomacho & toto corpore utramque bilem deducit.

K ʒ

Pul-

Pulvis medicaminis Turbith.
D. Avicenna.

℞. Zingiberis albi
 Mastiches ana ℥ x.
 Turbith subtiliss. pulverizati ℥ x.
 Sacchari Tabarzeth quantum eorum est.
 Commisceantur.

PURGAT humores phlegmaticos: da-
 tur pueris, mulieribus, senibus, & humi-
 dis, delicatis & otiosis.

Pulvis Senæ preparata
D. Montagnana.

℞. Senæ mundatæ ℥ xij.
 Zingiberis
 Macis ana ℥ iij.
 Cinnamomi
 Tartari ana ℥ j. β.

Hæc in pulverem redacta commiscean-
 tur.

Dosis ℥ j. antecœnam.

PURGAT caput mirabiliter.

Pulvis aut Tragea laxativa.

℞. Turbith ℥ j.
 Zingiberis Cinnamomi
 Mastiches Galangæ
 Cardamomi minoris

Garyo-

Garyophyllorum

Anisi Hermodactylorum

Diagridii ana $\frac{3}{4}$ β .Foliorum Senæ $\frac{3}{4}$ ij.Sacchari $\frac{3}{4}$ iii.

Misceantur in pulverem contrita:

Purgat choleram, phlegma & melan-
choliam.*Pulvis Sternutatorius.*℞. Radicum Pyrethri $\frac{3}{4}$ j.Castorei $\frac{3}{4}$ β .

Hellebori albi

Hellebori nigri ana $\frac{3}{4}$ j.

Maioranæ m. j.

Misceantur: fiat pulvis lege artis.

Nasalia.

℞. Calaminthæ

Maioranæ Radicis Ireos

Seminis Nigellæ Castorei

Seminis Staphysagriæ ana $\frac{3}{4}$ j.

Hellebori albi Pyrethri

Nucis moschatæ Myrrhæ rubæ.

Euphorbii ana $\frac{3}{4}$ ij.In pulveres singula conterantur: dein-
de cum Ladani $\frac{3}{4}$ vj. & melle modico
formentur nasalia.

K 4

S u p.

SUPPOSITORIA.

Suppositoria simplicia conficiuntur ex melle & sale simul coctis ad debitā consistentiam.

Species ad Glandes, aut Suppositoria acuta conficienda.

℞. Hellebori albi
 Granorum Colocynthidis ana ʒ j. ℞.
 Esulæ præparatæ
 Hermodactylorum ana ʒ j.
 Specierum Hieræ picæ simplicis Galeni
 ʒ ij.
 Misceantur pulverizata.

PILULÆ.

Pilula Alephangina D. Mesue.

℞. Cinnamomi Cubebarum
 Ligni Aloës
 Calami aromatici Macis
 Nucis moschatæ
 Cardamomi
 Garyophyllorum Afari
 Mastiches Schœnanthi
 Spicæ Indicæ
 Carpobalsami [*aut succedanei eius*] ana ʒ j.
 AB.